

Transcript Kaag over feminisme - STEM, HONEY #3

ML = Marie Lotte

NYD = Nydia

SK = Sigrid Kaag

NYD: Make voting sexy again. Welkom bij: Stem Honey!

Introductietune

ML: Een speciale bonusserie die we maken om jou een schop onder je hol te geven.
Hop dat stemhok in!

NYD: Voor alle dwalende kiezers die met een ziel onder de arm maken wij deze serie in de hoop dat je na het luisteren van alle 6 de afleveringen compleet verlicht dat vakje aankruist. Mijn naam is Marie

ML: Mijn naam is Marie Lotte

NYD: En ik ben Nydia

En in deze politieke reeks voelen we 6 lijsttrekkers aan de kant over alles feminisme.

NYD: En dat alles binnen een kwartier. Het zou zomaar kunnen dat we een onderwerpje of twee niet aantikken.

ML: In de vorige afleveringen spraken we met Ploumen van PVDA en Ouwehand van de PVDD.

NYD: En in deze aflevering spreken we met Sigrid Kaag van D66.

ML: Let's go.

*** Tussen tune. Je hoort muziek, een fluitje en Marie Lotte en Nydia zingen:

Stemmm, Honey ***

NYD: De lijsttrekker van D66 is zojuist aan onze digitale podcastkeukentafel komen zitten, Sigrid Kaag, welkom!

SK:: Dankjewel!

ML: Zo fijn dat je tijd voor ons vrij wilde maken om te praten over feminisme. Ik stort me meteen op de eerste vraag, ben jij feminist?

SK: Ja, ik vind dat mannen en vrouwen allemaal feminist moeten zijn. Gelijkheid van mannen en vrouwen en gelijkwaardigheid is een zaak van ons allen. Niet alleen vrouwen.

ML: Dat zeg je vrij stellig. En ik denk nu vooral even aan een interview wat ik met je heb gelezen in september in Vn magazine waarin dezelfde vraag gesteld wordt en dan zeg je 'weifelend' (dat staat er), 'maar ik ben geen Dolle Mina ofzo'. Waar komt dat gevoel vandaan?

SK: Omdat je in NL vaak geconfronteerd wordt überhaupt vind ik het verbazingwekkend als mensen de behoefte voelen om die vraag te stellen. Ik kom uit een internationale omgeving waar je alleen maar strijdt voor vrouwen, gelijke rechten, gelijkwaardigheid en dat is al sinds jaren een beweging en dat heet he for she, wat betekent mannen aan de zijde van vrouwen om die gelijkwaardigheid

binnen de maatschappij te bewerkstelligen. Dus eerlijk gezegd, voor mij is de vraag ouderwets. Ik denk dat we ontzettend veel moeten bereiken maar het moet niet meer aan de orde gesteld worden. Dat heb ik toen in dat interview geprobeerd uit te leggen.

NYD: Is feminisme nog nodig in Nederland?

SK: ja absoluut, tot mijn treurnis ook. Ik zie het contrast best wel scherp. We bungelen natuurlijk onderaan allerlei lijstjes in Europa. We moeten echt veel meer nog vooruitgang zien te boeken als het gaat om de zichtbaarheid van vrouwen, op alle niveaus, op alle plekken en we moeten alles in het werk stellen om de volledige participatie van vrouwen mogelijk te maken. Denk bijvoorbeeld aan gratis kinderopvang, partnerverlof, alles wat te maken heeft met seksuele gezondheid maar ook wat mij betreft een quotum. Ook voor de top, want er is een betonnen plafond, waar vrouwen in Nederland, mét onze grote mond over vrouwenrechten overal te wereld, maar hier in Nederland, we breken er nog steeds niet doorheen.

ML: En wat zijn volgens jouw partij de grootste thema's binnen het feminisme waar zo snel mogelijk iets mee gedaan moet worden en kun je daar een concreet voorbeeld daarvan geven?

SK: Jazeker. Ik zei net al, op alle fronten. We willen natuurlijk meteen de gratis kinderopvang, 4 dagen per week, dus niet alleen goed voor de kinderen, ook om kansongelijkheid aan de basis aan te pakken, maar ook om er juist voor te zorgen, als ze willen werken, hoe lang ze willen werken, hoe kort ze willen werken, dat dat

een keuze is. We zijn natuurlijk ook voor de gratis ... (???) we zijn voor gelijke lonen, er zit nog steeds een loongat tussen mannen en vrouwen, onvoorstelbaar natuurlijk, ook in Nederland, en zoals ik al eerder noemde een quotom. Maar we trekken het over het sociale en het economische. Ik ga voor het hele brede pad. En als minister voor buitenlandse handel heb ik vrouwelijk ondernemerschap ook als een expliciete prioriteit gemaakt omdat het zo belangrijk is dat ook vrouwen in het bedrijfsleven helemaal door kunnen trekken. Van starters tot de CEO's.

NYD: En als je dan kijkt naar die handel in het buitenland, we hebben natuurlijk nog veel fast fashion, nare situaties in sweatshops en dergelijke, wordt dat ook meegenomen? Dat we daar als land harder naar kijken of daar niet meer aan meedoen?

SK: Jazeker, je stelt 3 vragen.

NYD: Ja sorry.

SK: Als het gaat over arbeidsuitbuiting, dan hebben we het over verduurzaming in de keten en ik heb nu een pakket aan maatregelen afgeleverd aan het parlement waarin we spreken van informeren tot verplichten, dus sancties dus als je niet zorgt voor zorgvuldigheid in je keten. Sweatshops zijn daar een heel duidelijk voorbeeld in. Een bedrijf heeft de verantwoordelijkheid om te weten wat er wordt geproduceerd, hoe het wordt geproduceerd, of er een leverloon wordt betaald, of het veilig is, denk aan Rana Plaza bijvoorbeeld, destijds in Bangladesh. Daar zijn ze verantwoordelijk voor. Als ze dat niet doen, dan volgen er sancties. Ik doe dat in Nederland, daar

hebben we dat afgeleverd, ligt nu in de tweede kamer, heb er ook voor gezorgd dat in Europa komende maanden dit het regelt op Europees niveau. Dat is namelijk veel beter. Dan heb je gewoon slagkracht.

ML: Even tijd voor een beetje zelfreflectie. Hoe ging jouw partij de *femimist* in?

SK: Ik kan me dat niet voorstellen. Heb je een voorbeeld? Dan kan ik daarop reageren, maar mij schiet niet iets te binnen. Wij zijn een partij die staat voor juist voor een inclusieve maatschappij. Inclusief onderwijs, als eerste spreken we ons uit voor de LHBTI-gemeenschap. We staan voorop in vrouwenrechten. We zijn de partij die de meeste vrouwelijke bewindspersonen heeft geleverd, 5(!). We hebben in deze periode, niemand haalt ons daarin, onze lijst is divers, kleur, gender, seksuele oriëntatie, migratieachtergrond, man-vrouw, leeftijd, ik ben de oudste lijsttrekker, ook een vorm van anti-discriminatie, ga er maar aanstaan. Ik ben de tweede vrouwelijke lijsttrekker. Er zijn vast voorbeelden te noemen maar je moet me wel duiding geven.

NYD: Nou iets waar veel van onze luisteraars dan toch een vraag over instuurden is natuurlijk de Moriadeal waarvan mensen toch teleurgesteld zijn dat D66 daar dan op die manier in meegaan.

SK: Maar dat is geen *femimist*.

NYD: Dat is net hoe je het interpreteert natuurlijk: mensenrechten, opnemen van vluchtelingen, of je dat wel of niet meeneemt in je feminisme.

SK: dat is een andere stap. Niemand heeft ooit iets beweerd, ik dacht dat je iets op gebied van vrouwenrechten bedoelde. Dan begreep ik 'm niet. Vrouwenrechten zijn ook mensenrechten, eens, maar ik denk dat het gesprek anders is. Nou heel duidelijk, in ons huidig verkiezingsprogramma staat dat we jaarlijks 5000 asielzoekers opnemen. We hebben hier in een conservatieve regering gezeten waar twee partijen helemaal niets willen. En eerlijk gezegd als je naar het parlement kijkt, wat op dit moment gedomineerd wordt door rechtse partijen, wordt alles wat je wilt als het gaat op het gebied van asiel, of een verruiming van migratiebeleid, dat haalt het niet in de tweede kamer. Met deze deal hebben we het regeerakkoord doorbroken. Ik zal nooit zeggen dat we er trots op zijn, verre van, het brak m'n hart, maar het was de keuze tussen of 0 of 100 mensen opnemen. Het verschil is, we moeten ervoor zorgen dat iedereen op een progressieve partij, zoals D66 stemt, om ervoor te zorgen dat we de grootste worden, of zo groot mogelijk, zodat je tegenwicht kan bieden. Maar kijk ook naar Europa, ik zal het eerlijk gezegd doortrekken, alles wat tegenwoordig Europa is, waar het verdienvermogen, de waardengemeenschap ook aan verbonden is, meerderheid van de parlement stemt tegen alles wat pro-europees is. Bijna ondenkbaar in Nederland in 2021, maar dat is de hele harde realiteit. Ik noem ook de Moriadeal niet, ik vind het een verschrikkelijke deal, het is ontzettend lelijk, maar het merendeel van de partijen wilde dit al helemaal niet. En dat is het erge. Het is opboksen tegen. En het nog steeds durven te doen en verantwoordelijkheid nemen.

sponsor tune

NY We komen even tussendoor om onze sponsor in the sunshine te zetten

ML Het is uitgeverij Blossom Books die deze serie mogelijk maakte

NY En om iets specifiek te zijn: het boek - Waarom je niet zomaar moet stemmen waar je ouders op stemmen geschreven door Titia Hoogendoorn in samenwerking met Nienke Schuitemaker

ML Met dit boekje heb je de complete basis in handen van de Nederlandse politiek

NY wat verdomde handig is als je gaat stemmen, wat jij dus gaat doen ergens om en nabij 17 maart

ML Titia zou Titia niet zijn als ze de politiek niet hilarisch heeft gemaakt

NY die meid heeft talent, want nooit eerder lag ik onder de tafel van het lachen door een boek over notabene De Politiek

ML Voor maar 8,99 weet jij waarom je niet zomaar moet stemmen waar je ouders op stemmen - da's geen geld om een beetje te weten hoe de politieke wereld in elkaar steekt zonder in slaap te vallen

NY Hup naar libris.nl dus waar je Waarom je niet zomaar moet stemmen waar je ouders op stemmen kunt bestellen bij je lokale boekhandel

ML Hahahahaha, o sorry, was even verloren geraakt in Titia's boek

sponsor tune

ML: In de Nederlandse politiek is het zo dat er veel witte mannen beslissingen maken over dingen die het hele land aangaan. Hoe zorgt jouw partij ervoor dat ook de andere stemmen gehoord worden? En worden meegenomen in het maken van die beslissingen?

SK: In eerste instantie is onze lijst divers. Wij zorgen dat we echt ook zichtbaarheid aan mensen geven, diversiteit, man-vrouw, heb ik net al genoemd, mensen van kleur, migratieachtergrond, lhbt-gemeenschap, jong-oud, randstad-provincie, maar het belangrijkste is dat het besluitvorming, dat we staan voor alle thema's. Er is geen enkele partij die zo consistent staat voor vrouwenrechten, mensenrechten, Sjoerd Sjoerdsma heeft de Magnitskyprijs gekregen door z'n standvastigheid en z'n houvast. We doen dit overal. We zijn degene die 0.7% van het Bruto Nationaal Product willen investeren in ontwikkelingssamenwerking. We hebben ervoor gezorgd dat überhaupt het hele pakket nog stand kon houden. Weer tegen alle tegenwerking in. Dus ik zou zeggen: op alle fronten doen we dit. We walk the talk. Maar, weet je, in de politiek, net zoals het leven, is alles een kwestie van samenwerking, dat is mooi maar ook zorgt het voor compromissen waarvan je had gedacht: ik had het zelf niet bedacht per se. Het is heel belangrijk. Ik denk ook echt dat het vrouwenquotum als tijdelijke maatregel hopelijk voor een grote doorbraak gaat regelen.

NYD: Er is nu al heel veel genoemd maar toch nog als laatste vraag in deze rij: Waarom zou elke vrouw nou juist op D66 moeten stemmen? Als laatste vurig pleidooi?

SK: Omdat wij heel duidelijk zijn in onze prioriteiten, in onze aanpak van racisme en uitsluiting, wij zijn vóór grootschalige aanpak van kansenongelijkheid, dat begint al bij de geboorte in feite, we zijn heel duidelijk over hoe we seksueleiteit beleefd moet worden, de rechten daarin, maar ook toegang tot gratis abortuspil. De hele beleving van je leven en wij willen echt kansen voor eenieder creëren. Feminisme gaat om

gelijkheid, om mensenrechten, om hele fundamentele zaken maar ze wel heel concreet maken. We zijn altijd koploper daarin, andere partijen volgen ons meestal. En het grootste verschil tussen ons en andere partijen is, wij besturen ook. We nemen ook verantwoordelijkheid. En dat zie je niet bij alle andere partijen. Je kunt 30 jaar in oprichting zijn geweest, als een Groen Links, en ik vind Groen Links een hele sympathieke partij, op sommige fronten zijn we ook echt heel eender, maar wij hebben geregeerd. Wij hebben ook die ervaring. Daar krijg je ook wat krassen mee, maar je wordt er wel wijzer van en ook strijdvaardiger zou ik zeggen.

ML: Dan komen we nu bij deel 2 van dit vragenvuur, dit zijn een paar korte keuzevragen, het zijn er 6. Je kunt antwoord geven en een kleine toelichting als je dat wilt:

Liever inzetten op mannen en vrouwen beide fulltime werken of mannen en vrouwen beide parttime werken?

SK: Dat is een beetje een keuze, ik ga voor de keuze van eenieder. Ik wil liever dat iedereen uit eigen keuze bepaalt wat zij willen en of het mogelijk is. Maar de keuze moet aan beide zijn of ze willen werken en hoeveel ze willen werken.

NYD: Geboorteverlof gelijk trekken voor alle ouders, ja of nee?

SK: Ja, Nederland is veel te kort. Ik heb zelf ook geleden onder veel te kort geboorteverlof. Ik heb 4 kinderen gehad, het is een ramp. Het is ontzettend belangrijk dat je veel langer thuis kunt zijn en het is voor mannen en vrouwen gelijk en dan is het aan de ouders hoe ze het willen inrichten, hoe ze het willen gebruiken.

ML: En gaat dat dan ook over gezinnen die anders samengesteld zijn dan mannen en vrouwen?

SK: Ja, het is aan hoe de mensen de gezinsconstructie zelf willen bepalen.

ML: 5 dagen verplichte bedenktijd bij abortus ja of nee?

SK: Totale onzin. Geen man kan bepalen over het lichaam van een vrouw.

ML: Duidelijk. Boerkaverbod de deur uit ja of nee?

SK: Absoluut. Ook weer totale onzin. Het is de eigen keuze van de vrouw. Als ze dit echt wil, ook hebben we hier een enorme wetgevingstraject opgestart op basis van 150 vrouwen in Nederland. We hebben het probleem veel groter gemaakt dan het mogelijk is, als het uit vrije keuze is dan hebben wij daar niet in te treden. Het spreekt eerlijk gezegd van islamofobie.

ML: Nederland heeft een racismeprobleem.

SK: Ja, ja ja. Driedubbel ja. We moeten versneld aanpakken en geen dag wachten en niet onszelf veel schouderklopjes geven hierin. We moeten alleen maar onze schouders eronder gaan zetten.

NYD: En dan de laatste: liever regelgeving inzetten om gelijkwaardigheid voor elkaar te krijgen of liever de verantwoordelijkheid bij de maatschappij zelf leggen?

SK: De verantwoordelijkheid bij de maatschappij is altijd leuk, wil je graag natuurlijk liefst dat het uit de maatschappij komt, maar het duurt veel te lang. Ik denk dat als we het bij de maatschappij hadden gelaten, zeker bij een aantal conservatief christelijke partijen, dan hadden bij wijze van spreke, mijn moeder 20 jaar langer moeten wachten tot ze weer aan het werk mocht, na haar huwelijk. Het komt niet altijd vanzelf. Regelgeving is soms heel belangrijk. Ik denk wel dat het om slimme regelgeving gaat en tegelijkertijd wel vanuit de maatschappij die boodschap uitdragen. Maar weet je, linksom of rechtsom, en zo bedoel ik dat niet politiek, soms is die regelgeving soms keihard nodig. Kijk maar naar discriminatiewetgeving.

NYD & ML: Dat was m! Heel veel dank, veel succes komende periode, zet 'm op.

ML: Dit was m weer

NYD: leuk en thanks dat je luisterde. Veel dank aan de lijsttrekker, you know who you are...

NYD: Bedankt Daniël vd Poppe voor al het editoverwerk, Lucas de Gier voor de muziek en Liesbeth Smith voor onze website, damnhoney.nl.

ML: En bedankt @internetpresident het is een schande dat jij ons werk moet doen, het patent op 'stemhoney', dat blijft natuurlijk helemaal van jou.

NYD (fluisterend): Vergeet niet te stemmen...

ML: STEMMEN

NYD: Stemmennnnn Stem stem stem....